Memo

0098109055

Aan:	De leden van de Gemeenteraad
Van:	Het College van B&W
Afdeling:	Ruimte
Datum:	15 april 2021
Onderwerp:	Vergunningprocedure kleine windmolens (tot as-hoogte 15 m)
Bijlage memo:	
N.a.v. toezegging raad d.d.:	

Geachte leden van de raad,

Graag informeren wij u over het volgende.

De eerste aanvragen om vergunning voor het plaatsen van een kleine windmolen bij een agrarisch bedrijf zijn ten behoeve van het zgn. vooroverleg ingediend.
Ons college is voornemens medewerking te verlenen aan initiatieven, onder de voorwaarde dat deze voldoen aan het provinciaal beleid en de geldende milieuregels (o.a. ook aan te tonen met een akoestisch onderzoek). Ook moeten aanvragen zijn voorzien van een positief welstandsadvies.
Onder deze voorwaarden zijn de mogelijkheden al dusdanig (provinciaal) ingekaderd, dat er geen aanleiding is voor aanvullend eigen gemeentelijk beleid.
Met het toepassen van de zgn. Kruimelgevallenregeling bieden wij initiatiefnemers hierbij een éénvoudige ruimtelijke procedure aan. De provincie Fryslân stemt in met deze procedure. Op termijn zal een facetbestemmingsplan de met de kruimelgevallenregeling tijdelijk (10 jaar) vergunde windmolens definitief maken.

Met deze memo blikken wij terug en zo informeren wij u ook over de uiteindelijke plaatsingsmogelijkheden en ruimtelijke inpassing kleine windmolens in onze gemeente (tot as-hoogte 15 m), en de daaruit voortkomende gemeentelijke uitvoeringspraktijk.

Onderzoek
De gemeenten in regio Zuidoost Fryslân (Heerenveen, Smallingerland, Ooststellingwerf, Opsterland en Weststellingwerf), Wetterskip Fryslân en de provincie Fryslân hebben in 2018 samen onderzoek laten uitvoeren naar de toepassingsmogelijkheden van kleine windturbines “Potentiële kansen en opbrengsten in Zuidoost Fryslân”. Uit het onderzoek blijkt dat in onze regio in beginsel veel ruimte beschikbaar is voor kleine windmolens. Het vraagt wel om aandacht voor ruimtelijk relevante zaken zoals landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten. Eerder ontving u al de resultaten van dat onderzoek.

Motie ‘Kleine Windmolens’
In uw vergadering van 3 december 2018 heeft u de motie ‘Kleine Windmolens’ aangenomen. Hierin stelt u onder meer dat kleine windmolens bijdragen aan het energieneutraal maken van bedrijven en particulieren. Zij moeten de mogelijkheid hebben om met kleinschalige initiatieven eigen energie duurzaam op te wekken. U wijst hierbij ook op de nationale ambitie om de klimaatdoelen van Parijs
te halen. Als kleine windmolens landschappelijk goed worden ingepast, hoeft er geen belemmering te zijn.

Provinciaal bestuursakkoord 2019-2023 ‘Geluk op 1’
Namens uw raad hebben wij zowel Gedeputeerde Staten van Fryslân als de politieke partijen vertegenwoordigd in Provinciale Staten gevraagd om de belemmeringen voor het plaatsen van kleine windmolens weg te nemen en om de gemeente zo ook de ruimte te bieden voor het ontwikkelen van eigen beleid. Wij reageerden op de in het provinciaal bestuursakkoord 2019-2023 ‘Geluk op 1’ opgenomen kaders voor een herziening van het provinciaal beleid voor kleine windmolens.

Herziening provinciaal beleid kleine windmolens
De provincie zet toch in op een strikt beleid, met vooral een -nee tenzij- karakter. Wij hebben de provincie gevraagd om ruimere kaders te stellen, zodat de gemeente ook ruimte krijgt voor het ontwikkelen van eigen beleid. Zo kan worden ingespeeld op de wensen die er zijn in onze gemeente en kan maatwerk worden geleverd.

Deze ruimere kaders zijn er niet gekomen. De mogelijkheden blijven beperkt.

Ontwerpwijziging verordening Romte Fryslân 2014 (wind)
In deze ontwerpwijziging wordt onder meer gesteld dat het plaatsen van kleine windmolens alleen bij agrarische bebouwing is toegestaan. Hieraan worden de volgende voorwaarden verbonden.

- Te plaatsen windmolencapaciteit niet meer dan het eigen stroomgebruik van de agrariër;
- Met een maximum van drie windmolens per agrarisch bouwblok
- Bij ieder initiatief dient er overleg plaats te vinden tussen de gemeente/initiatiefnemer en de provincie over de ruimtelijke inpassing;
- Verkennen of het plaatsen van zonnepanelen niet een andere oplossing kan zijn voor de energievoorziening van het agrarisch bedrijf.

Motie Windmolenbeleid Provincie Fryslân
In uw vergadering van 2 december 2019 heeft u de motie 'Windmolenbeleid Provincie Fryslân' aangenomen. U deed daarmee opnieuw een oproep aan de provincie Fryslân voor meer ruimte voor kleine windmoleninitiatieven uit de samenleving.

Zienswijze ontwerpwijziging verordening Romte Fryslân 2014 (wind)
In overeenstemming met voornoemde motie hebben wij tegen ontwerpwijziging van de Verordening een zienswijze ingediend. Hierbij hebben wij gevraagd om het mogelijk te maken dat kleine windmolens kunnen worden gecombineerd met zonnepanelen op de daken van de bedrijfsgebouwen. Het alleen kunnen plaatsen bij agrarische bedrijven is te beperkend. Het genoemde maximaal aantal van drie windmolens moet worden losgelaten. Beide aanpassingen kunnen ook een gunstig effect hebben op de businesscase van een initiatiefnemer.
Door geen relatie te leggen tussen de energieopwekking en het eigen energiegebruik, wordt het mogelijk om ook als buren deel te nemen aan een initiatief voor duurzame energieopwekking met wind, eventueel gecombineerd met zon.
Onze zienswijze werd niet overgenomen.

De gemeentelijke uitvoeringspraktijk
Voorgaande bepaalt uiteindelijk de plaatsingsmogelijkheden en ruimtelijke inpassing van een kleine windmolen. Zoals in de aanleiding/inleiding al gesteld is nu vooral het provinciaal beleid bepalend bij wat wel en niet mogelijk is. Temeer daar u in uw beide moties juist meer ruimte vraagt voor het toepassen van kleine windmolens, maar dat bij de provincie uiteindelijk niet werd gehoord. Daarmee zijn de mogelijkheden beperkt. Dat heeft geleid tot de volgende praktische aanpak.

Een positief Welstandsadvies waarborgt de ruimtelijke kwaliteit (inclusief de ook door u benoemde goede landschappelijke inpassing). Op dit moment beoordeelt de welstandscommissie Hus en Hiem de initiatieven uit de provincie nog individueel. Doel is dat zij op basis van de zo beoordeelde aanvragen op termijn per landschapstype tot een welstandsbeleid voor kleine windmolens komt. Mogelijk leidt dat nog tot een aanvulling op de gemeentelijke Welstandsnota.

Binnen de gegeven omstandigheden is het toepassen van de zgn. kruimelgevallenregeling het meest passend. De proceduretijd van een aanvraag en de hoogte van de te betalen leges zijn beperkt. Zo kan een kleine windmolen snel worden geplaatst. Zoals in de provinciale Verordening is bepaald, wordt iedere aanvraag ter beoordeling voorgelegd aan de provincie. De provincie toetst aan voornoemde vier voorwaarden.

De met de kruimelgevallenregeling te verlenen vergunning is tijdelijk (10 jaar). Hierbij hebben wij de intentie uw raad op termijn voor te stellen deze tijdelijkheid om te zetten in een definitieve situatie door middel van vaststelling van een facetbestemmingsplan.
Initiatiefnemers worden hierop gewezen en betalen geen extra legeskosten voor de definitieve situatie.

Tot slot moet met een melding in het kader van het Activiteitenbesluit Milieubeheer worden aangetoond dat wordt voldaan aan de hierin opgenomen milieuvoorschriften. Vooral de beoordeling van het ontstane geluid is hierbij belangrijk. Hiertoe wordt een akoestisch onderzoek bij de aanvraag gevergd.